

Hobeon

Groep

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Toegepaste Psychologie
voltijd/deeltijd

Saxion Hogeschool Deventer

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Toegepaste Psychologie
voltijd/deeltijd

Saxion Hogeschool Deventer

CROHO nr. 34507

Hobéon Certificering BV

Datum

Maart 2012

Auditteam

Drs. G.J. Stoltenborg

Dr. H. Schouppe

Dr. N.G. Smid

K.M.H. van Leeuwen

Secretaris

G.C. Versluis

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTEND OORDEEL	3
3.	KARAKTERISTIEK VAN DE OPLEIDING	7
4.	OORDELEN PER STANDAARD	9
5.	ALGEMENE CONCLUSIE	29
6.	AANBEVELINGEN	31
	BIJLAGE I Scoretabel	33
	BIJLAGE II Opleidings specifieke eindkwalificaties	35
	BIJLAGE III Schematisch overzicht opleidingsprogramma	37
	BIJLAGE IV Locatiebezoek	38
	BIJLAGE V Lijst geraadpleegde documenten	47
	BIJLAGE VI Overzicht auditteam	49

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Saxion Hogeschool
status instelling (bekostigd of rechtspersoon voor hoger onderwijs)	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief

NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Toegepaste Psychologie
registratienummer croho	34507
domein/sector croho	Gedrag en maatschappij
oriëntatie opleiding (hbo – wo)	Hbo
niveau opleiding (associate degree – bachelor – master)	Bachelor
aantal studiepunten (ec's)	240 ec
afstudeerrichtingen	<ul style="list-style-type: none"> • Klinische Psychologie • Neuropsychologie • Orthopedagogiek & Ontwikkelingspsychologie • Arbeid- & Organisationspsychologie
locatie(s)	Deventer
variant(en)	Voltijd en deeltijd
relevante lectoraten	Lectoraat GGZ Lectoraat HRM
Datum audit	25 januari 2012

In-, door- en uitstroomgegevens van -zo mogelijk- de laatste 6 cohorten						
cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
▪ instroom voltijd	-	-	168	230	248	297
▪ instroom deeltijd	-	-	1	39	42	26
cohort	2004	2005	2006	2007	2008	2009
▪ propedeuserendement (in %) na 2 jaar						
- voltijd				Nvt	46%	53%
- deeltijd				Nvt	-	50%
cohort	2001	2002	2003	2004	2005	2006
▪ uitstroom na 5 jaar						
- voltijd						nvt
- deeltijd						nvt
gerealiseerde docent-student ratio						
▪ voltijd	1: 31,9					
▪ deeltijd	1: 31,9					

contacturen	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	4 ^e jaar
▪ gemiddeld aantal per week voltijd	20	18	12	Afhankelijk van de behoefte van de student
▪ gemiddeld aantal per week deeltijd	10	10	10	Afhankelijk van de behoefte van de student

2. SAMENVATTEND OORDEEL

1. Beoogde eindkwalificaties: goed

Het auditteam is van oordeel dat de vier kerncompetenties 'opzetten en uitvoeren van psychodiagnostisch onderzoek', 'preventief denken en handelen', 'coachen, counselen en trainen' en 'opzetten en uitvoeren van toegepast onderzoek' en de acht algemene competenties, die de opleiding hanteert overeenstemmen met de kennis en vaardigheden die een toegepast psycholoog in het nationale en internationale werkveld nodig heeft.

De opleiding heeft een duidelijke eigen inkleuring door het accent op psychodiagnostiek en (toegepast) onderzoek. Hiermee en met de uitstroomprofielen 'Klinische Psychologie' en 'Neuropsychologie' onderscheidt de opleiding zich van de andere opleidingen Toegepaste Psychologie (hierna ook wel aan te duiden als TP). Het werkveld en de studenten herkennen dit en zijn hierover zeer tevreden.

Met de uitstroomprofielen 'Klinische Psychologie' en 'Neuropsychologie' en de twee andere uitstroomprofielen 'Ontwikkelingspsychologie en Orthopedagogiek' en 'Arbeid- en Organisatiepsychologie' positioneert de opleiding zich dicht bij de academische disciplines van de wo-studie Psychologie.

De opleiding heeft aangetoond dat zij met het werkveld en landelijke en internationale opleiders regelmatig overlegt over actualisering en daar waar gewenst de competenties en de eigen profilering aanpast. De contacten met vergelijkbare hogescholen in Vlaanderen dateren al vanaf de start van de PDW-opleiding binnen de Academie Mens en Arbeid (AMA), zo'n twintig jaar geleden. Ook met het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP), de Nederlandse Vereniging van Orthopedagogen (NVO) en de Vereniging van Psychodiagnostisch Werkenden (VVP) heeft de opleiding al jarenlang intensief contact.

2. Onderwijsleeromgeving: voldoende

De opleiding biedt een samenhangende leeromgeving. Daarvoor zorgen allereerst de docenten, die met elkaar de deskundigheid bezitten om het totale programma met de vier leerlijnen 'Toegepast Onderzoek', 'Diagnostisch Onderzoek', 'Coachen, Counselen, Trainen' en 'Preventie' en de vier uitstroomprofielen te verzorgen. De docenten zorgen voor voldoende verbinding met de beroepspraktijk. Een zestal docenten is zelf werkzaam in deze beroepspraktijk, anderen onderhouden contact met het werkveld als begeleider bij opdrachten, stages en/of bij het afstuderen. Studenten zijn met name over de inhoudelijke deskundigheid van de docenten en hun kennis van de beroepspraktijk zeer tevreden.

Veel docenten ervaren een hoge werkdruk. Dit hangt deels samen met de beperktere inzetbaarheid van docenten zonder masteropleiding bij het begeleiden van onderzoek bij het afstuderen. De opleiding werkt hier aantoonbaar aan en stimuleert jaarlijks een aantal docenten een masteropleiding te gaan volgen.

Het punt van de krappe bezetting dient de opleiding op te lossen. Daardoor krijgen de docenten meer mogelijkheden voor bijvoorbeeld het gebruiken van open vragen in de toetsen, het houden van gesprekken over de integrale ontwikkeling van de student aan de hand van een portfolio of ander periodiek overzicht en de deelname aan de kenniskringen. De opleiding heeft inmiddels de toezegging de formatie in 2012 uit te mogen breiden.

De studenten vinden de docenten wel voldoende bereikbaar.

Het programma is doordacht en van goede kwaliteit. Door dit programma te doorlopen kunnen de studenten de kerncompetenties en de algemene competenties ontwikkelen en kunnen zij zich specialiseren in één of twee van de uitstroomprofielen. De psychologische kennisbasis die de opleiding tevens biedt is stevig.

Binnen de opleiding komt er steeds meer aandacht voor de internationale dimensie. Het auditteam acht het belangrijk dat de opleiding doorgaat op de ingeslagen weg en haar voornemens op het terrein van internationalisering verder uitwerkt en implementeert.

Studenten en werkveld zijn tevreden over het programma. Met name over de praktische kennis die studenten verwerven met het uitvoeren van tests was het werkveld zeer positief. Daarnaast noemden de vertegenwoordigers vanuit het werkveld de aandacht die de opleiding besteedt aan analytisch denken, statistiek en methoden, rapportagevaardigheden en kennis van bijvoorbeeld neuropsychologie.

Het programma is studeerbaar voor alle studenten. Studenten vinden de studie pittig, maar zij besteden er niet meer tijd aan dan de door de opleiding geplande 28 uur voor deeltijd respectievelijk 40 uur voor voltijd.

Door adequate studiebegeleiding zorgt de opleiding ervoor dat de studievoortgang van elke student optimaal kan verlopen. Met de inzet van ouderejaars student studieloopbaanbegeleiders (SLB-ers) in het tweede studiejaar creëert de opleiding een win-win situatie voor oudere én jongere jaars studenten.

Door het hanteren van doorstroomeisen naar de hoofdfase, zorgt de opleiding ervoor dat alleen potentieel geschikte studenten doorstromen.

De voorzieningen waarover de opleiding beschikt zijn adequaat. Het eigen bureau Psychodiagnostiek van de Academie Mens & Arbeid biedt unieke mogelijkheden voor studenten en docenten op het gebied van informatie over en het leren gebruiken van velerlei tests.

Het auditteam trof een ambitieuze opleiding aan. Vanwege de kwaliteit van het programma, de praktijkgerichtheid, de stevige kennisbasis en de tevredenheid van studenten en werkveld zou een oordeel 'goed' al op zijn plaats zijn, maar er is nog een aantal aandachtspunten zoals de inzetbaarheid van docenten, de krappe bezetting, de internationale dimensie van het programma, waardoor het auditteam nu nog tot een 'voldoende' komt voor standaard 2. Wanneer de opleiding doorgaat op de weg die ze bewandelt en zorgt voor het uitbreiden en verder verhogen van het scholingsniveau van het docententeam, waardoor meer docenten door hun kennis breed inzetbaar zijn en er extra tijd/ruimte ontstaat voor zaken die de docenten nog willen en moeten oppakken, kan het oordeel in de toekomst zeker veranderen in een oordeel 'goed'.

3. Toetsing en beoordeling: voldoende

De opleiding zorgt er op verschillende manieren voor dat het toetsen en beoordelen valide, betrouwbaar en inzichtelijk gebeurt, o.a. door het gebruik van een standaard cesuur, beoordelingsformats met criteria, het in duo's toetsen construeren, het inzetten van meerdere beoordelaars bij gedragsproeven en het afstuderen.

De opleiding toetst elke beroepscompetentie meerdere malen, op verschillende manieren en op een steeds hoger niveau. De opleiding gebruikt daarbij een mix van toetsvormen. Naast veel, gesloten toetsen met overwegend ja/nee kennis- en inzichtvragen gebruikt de opleiding o.a. assessments en opdrachten om specifieke kennis en vaardigheden nog op een andere wijze te toetsen.

De studenten, die bij het afstuderen werken in duo's, leggen verantwoording af over hun eigen bijdrage binnen het afstudeerproject.

Het is belangrijk dat de opleiding in het eindgesprek nu ook meer aantoonbaar maakt dat elke student individueel laat blijken wat hij kan en weet.

De studenten hebben in hun tussenproducten en afstudeerproducten laten zien, dat zij kunnen denken en handelen op het vereiste niveau. De tussenopdrachten, de uitwerking van verslagen, essays, literatuurstudies en opdrachten geven goed zicht op wat de studenten tijdens de opdrachten hebben gedaan.

Het auditteam vond de afstudeerproducten die zij zelf beoordeelde van voldoende tot goed niveau. De afstudeerproducten hadden een duidelijke leidraad (toegepast onderzoek) en er zat een visie van de student achter.

Belangrijk is dat de begeleidende docenten de studenten leren in het afstudeerwerkstuk te focussen en duidelijk te tonen wat zij zelf met de grote hoeveelheid informatie hebben gedaan. Veel studenten selecteerden nog te weinig op wat wel en niet relevant was voor de vraagstelling van het afstudeeronderzoek.

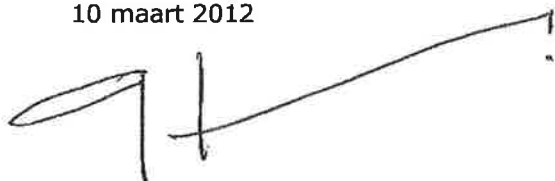
Omdat de eerste lichter studenten zeer recent is afgestudeerd kan er nog weinig gezegd worden over de wijze waarop zij functioneren in de beroepspraktijk en/of in een vervolgstudie. Werkveldvertegenwoordigers en alumni die het auditteam sprak waren tevreden over hetgeen afgestudeerden aan kennis en vaardigheden hebben verworven in de opleiding. De alumni die na hun afstuderen doorgestroomd waren naar het wo hadden geen grote, onoverkomelijke aansluitingsproblemen c.q. niveauverschillen ervaren.

Omdat het systeem van toetsen en beoordelen op orde is, het gerealiseerde niveau van de studenten voldoet aan de eisen en de alumni en werkveld tevreden waren over hetgeen afgestudeerden hadden geleerd in de opleiding, komt het auditteam voor deze standaard tot een eindoordeel 'voldoende'

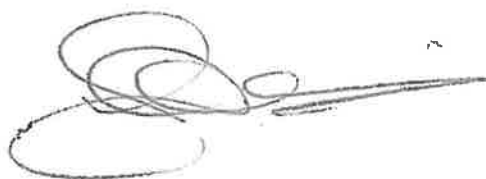
Algemene conclusie: voldoende

Het auditteam is op basis van bovenstaande van oordeel dat de kwaliteit van de hbo-bacheloropleiding Toegepaste Psychologie van Saxion van voldoende kwaliteit is.

10 maart 2012

drs. G.J. Stoltenborg,
voorzitter

G.C. Versluis,
secretaris

3. INLEIDING

De bacheloropleiding Toegepaste Psychologie (TP) valt evenals de bacheloropleiding Human Resource Management (HRM, voorheen Personeel & Arbeid) onder de Academie Mens & Arbeid (AMA).

De opleiding TP van Saxion is in september 2008 van start gegaan voor zowel het eerste als het tweede studiejaar. De studenten die in het tweede studiejaar startten, stroomden in op basis van de Propedeuse Toegepaste Psychologie (PTP), de voorloper van de huidige Propedeuse Psychologische en Pedagogische Studies (3PS). De eerste lichting studenten TP is in juli 2011 afgestudeerd.

De opleiding HRM (toen P&A) kende al 20 jaar voordat de opleiding TP van start ging, de studieroute Psychodiagnostisch Werk (PDW). Deze studieroute geldt als de voorloper van de opleiding TP en de inhoud van deze studieroute is grotendeels geïntegreerd binnen de opleiding TP.

Afgestudeerden van de TP-opleiding kunnen in meerdere functies terecht komen, waarbij de beroepscontext kan variëren. Het gaat om functies als die van HBO-psycholoog, psychologisch medewerker, psychodiagnostisch werker, re-integratieconsulent, junior onderzoeker en preventiewerker. Mogelijke organisaties waarin de TP'ers afhankelijk van hun gekozen uitstroomprofiel terecht kunnen komen, zijn GGZ-instellingen, revalidatiecentra, verpleeg- of verzorgingshuizen, penitentiaire voorzieningen, arbodiensten, werving- en selectiebureaus, re-integratiebureaus, bureaus voor jeugd en gezin, organisaties in het (speciaal) onderwijs en organisaties binnen het brede spectrum van de jeugdzorg.

De opleiding TP wordt zowel in voltijd als in deeltijd aangeboden. Beide varianten richten zich op hetzelfde eindprofiel, alleen de weg er naar toe varieert op enkele punten. De deeltijd opleiding wordt op één middag/avond in de week aangeboden.

In dit beoordelingsrapport komt de deeltijdopleiding alleen specifiek aan de orde waar deze afwijkt van de voltijdopleiding.

4. OORDELEN PER STANDAARD

Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1: De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau (bachelor-master) en oriëntatie (hbo-wo) binnen het Nederlands kwalificatieraamwerk. Zij sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Bevindingen

De beoogde eindkwalificaties

Het competentieprofiel van de opleiding Toegepaste Psychologie (TP) van Saxion sluit aan bij het landelijk opleidingscompetentieprofiel TP, dat tot stand gekomen is op basis van onderzoek in het TP-werkveld, overleg met relevante beroepsverenigingen, internationale opleidingspartners en deskundigen uit het kennisdomein. De drie landelijke competenties betreffen: beoordelen van gedrag, beïnvloeden van gedrag en onderzoeken.

De opleiding heeft hieraan een eigen invulling gegeven en vier beroepsspecifieke kerncompetenties geformuleerd en nader uitgewerkt in niveaus met daarbij behorende kennis en vaardigheden. Daarnaast baseert de opleiding zich op acht algemene TP-competenties.

De vier beroepsspecifieke kerncompetenties die de opleiding hanteert betreffen:

- het opzetten en uitvoeren van psychodiagnostisch onderzoek;
- het preventief denken en handelen;
- het coachen, counselen en trainen;
- het opzetten en uitvoeren van toegepast onderzoek.

Deze vier beroepsspecifieke kerncompetenties lopen als vier leerlijnen door de gehele opleiding heen, waarbij er sprake is van een opbouw in complexiteit en moeilijkheidsgraad. (Zie daarover onder standaard 2)

Het auditteam acht het terecht dat de opleiding TP 'onderzoek' tot de kerncompetenties heeft verklaard. Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding door het hele programma heen aandacht besteedt aan de uitvoering van (psychodiagnostisch en toegepast) onderzoek. (Zie daarover standaard 2).

De algemene TP competenties betreffen: communiceren, samenwerken, methodisch denken en handelen, sensitief handelen, informatievaardig handelen, zelfverantwoordelijk handelen, ethisch handelen en kritisch handelen.

Het auditteam acht het beheersen van deze algemene competenties naast de beheersing van de vier kerncompetenties van essentieel belang voor de toegepast psycholoog.

De beroepsspecifieke en algemene TP-competenties zijn samen dekkend voor de vijf Dublin Descriptoren. De opleiding heeft in een overzicht helder gemaakt waar deze descriptoren in het curriculum naar voren komen. Enkele voorbeelden:

'*Kennis en inzicht*' komen aan bod in een stevige kennis- en inzichtbasis in de eerste twee studiejaar op het terrein van verschillende psychologische disciplines zoals Sociale Psychologie, Levensloopsychologie, Psychogerontologie, Persoonlijheidsleer.

In het tweede studiejaar vindt verdieping plaats en in de hoofdstroom komt specifieke theorie aan bod die gekoppeld is aan het uitstroomprofiel dat de student kiest, zoals bijvoorbeeld Prestatiepsychologie en Arbeid&Gezondheid of kennis over veroudering en hersenen in het kader van dementie/depressie.

'*Communicatie*' zit in algemene zin in de leerlijn Coaching, Counseling en Training (CCT). In de hoofdstroom komen bij de verschillende uitstroomprofielen specifieke aspecten van communicatie aan bod als 'hoe ga je om met depressieve of demente patiënten', 'geef klinische therapie aan elkaar', 'voer gesprekken met ouders van kinderen waar tests bij zijn afgenomen', 'geef advies'.

'*Oordeelsvorming*' (ethiek) komt bijvoorbeeld in het eerste studiejaar in de leerlijn preventie aan de orde bij het doornemen van het protocol van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP). Bij de verschillende uitstroomprofielen komen ethische dilemma's aan bod bij bijvoorbeeld testen en het vertrouwelijk omgaan met informatie en organisaties.

De opleiding kent vier gelijkwaardige uitstroomprofielen:

- Klinische Psychologie (KPS)
- Neuropsychologie (NPS)
- Ontwikkelingspsychologie en Orthopedagogiek (O&O)
- Arbeid- en Organisationspsychologie (A&O)

De opleiding positioneert zich hiermee naar het oordeel van het auditteam dicht bij de academische disciplines van de wo studie Psychologie.

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding van Saxion zich met name door de specifieke aandacht voor psychodiagnostiek en de uitstroomprofielen Klinische Psychologie en Neuropsychologie onderscheidt van de andere opleidingen TP. De studenten en de vertegenwoordigers vanuit het werkveld die het auditteam sprak, bevestigden dit. Sommige studenten kiezen om deze reden expliciet voor de opleiding van Saxion.

Het auditteam stelt vast, dat de opleiding met haar profiel direct aansluit op de landelijke ontwikkelingen en actuele vragen op het terrein van o.a. gerontologie, geriatrie en specifieke klachten als dementie vanwege de ouder wordende mens, op toename van gedragsproblemen van jongeren, toename van leerlingen met een 'rugzakje' in het regulier onderwijs, aandacht voor levenslang leren en een hogere participatie op de arbeidsmarkt. Op al deze terreinen ligt werk voor de toegepast psycholoog. Zo kan de toegepast psycholoog voor lichte vormen van ondersteuning ingezet worden als coach, counselor, trainer o.a. binnen de eerstelijns psychologische hulpverlening. Door de komst van evidence based behandelprotocollen, vragenlijsten en checklists kan de toegepast psycholoog zelfstandig aan de slag.

De visie op het beroep is recentelijk bijgesteld op basis van o.a. de hierboven gemelde actuele ontwikkelingen, feedback vanuit de Beroepenveldcommissie (BVC) en op basis van het feit dat er inmiddels meer bekend is over de beroepsmogelijkheden van een TP-professional nu de eerste groepen studenten stage lopen/hebben gelopen, inmiddels zijn afgestudeerd en zijn gestart op de arbeidsmarkt.

Internationale referentie

De AMA heeft al jaren overleg met vergelijkbare opleidingen in Vlaanderen. Al vanaf de start van de PDW-opleiding heeft de opleiding contact gehad met de Lessius Hogeschool te Antwerpen, de KATHO te Kortrijk en de Vesalius te Oostende.

De opleiding heeft haar competentieprofiel bij de start van de opleiding TP internationaal getoetst aan de beroepsprofielen van deze Vlaamse opleidingen en tevens aan de inhoudelijke opleidingsmatrix van de British Psychological Society.

Contacten met het werkveld en partneropleidingen

De AMA werkt vanwege de voormalige PDW-opleiding al jarenlang samen met het werkveld, de beroepsverenigingen en de vakgenoten. De academie/opleiding TP heeft intensieve contacten met het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP), de Nederlandse Vereniging van Orthopedagogen (NVO) en de Vereniging van Psychodiagnostisch Werkenden (VVP). Recentelijk (oktober 2011) is de Nederlandse Beroepsvereniging voor Toegepaste Psychologie (NBTP) opgericht. De NBTP is een beroepsvereniging voor hbo-ers én wo-ers. Het gaat de vereniging om samenwerking en verbinding, vanuit de gedachte dat toepassing van psychologische kennis door wo- en hbo-opgeleiden gebeurt.

Bij het Nederlands/Vlaamse overleg zijn inmiddels ook de opleidingen TP van Fontys, Leiden, Hanzehogeschool Groningen, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en de Hogeschool van Amsterdam en de Vlaamse opleidingen aangesloten.

Bij studieconferenties sluit ook de Manchester Metropolitan University (MMU) van Manchester uit Engeland aan.

De opleiding heeft met de beroepenveldcommissie (BVC) uitgebreid gesproken over de eigen profilering, de vier uitstroomprofielen en de vier leerlijnen. De feedback heeft de opleiding aantoonbaar meegenomen in de uitwerking van het competentieprofiel.

Uit de gesprekken met de vertegenwoordigers vanuit het werkveld tijdens de audit en uit de verslagen van de BVC blijkt dat het werkveld de keuzen van de opleiding volledig onderschrijft. Het auditteam heeft vastgesteld, dat de BVC een brede vertegenwoordiging heeft vanuit de aandachtsgebieden van de opleiding. Zo hebben o.a. een GZ Psycholoog ouderenzorg, een A&O Psycholoog, werkzaam bij het NIP, een A&O Psycholoog, werkzaam bij buro Muggesplein voor Innovatie en Gedrag, een vertegenwoordiger uit de chronische psychiatrie, een vertegenwoordiger vanuit de video diagnostiek en een vertegenwoordiger uit het speciaal onderwijs zitting in de commissie.

Weging en Oordeel: goed

Het auditteam is van oordeel dat de vier kerncompetenties en acht algemene competenties, die de opleiding hanteert overeenstemmen met de kennis en vaardigheden die een toegepast psycholoog in het nationale en internationale werkveld nodig heeft.

De opleiding heeft een duidelijke eigen inkleuring door het accent op psychodiagnostiek en (toegepast) onderzoek. Hiermee en met de uitstroomprofielen Klinische Psychologie en Neuropsychologie onderscheidt de opleiding zich van de andere opleidingen TP. Het werkveld en de studenten herkennen dit en zijn hierover zeer tevreden.

De opleiding heeft aangetoond dat zij met het relevante werkveld en landelijke en internationale opleiders regelmatig overlegt over actualisering en daar waar gewenst de competenties en de eigen profilering aanpast.

Om deze redenen acht het auditteam een oordeel 'goed' op zijn plaats voor deze standaard.

De deur staat voor hen open, maar de meeste docenten hebben het op dit moment nog te druk met docenttaken. (Zie daarover meer onder het kopje 'docenten'.)

De verworven kennis vanuit de twee onderzoeksprojecten wordt benut in het programma. Tijdens de opleiding leren de studenten veel over nieuwe ontwikkelingen in de gezondheidszorg en worden zij in het bijzonder geschoold in praktische vaardigheden als testafname en de onderzoeksvaardigheden bij het beoordelen van psychologische tests op hun psychometrische eigenschappen.

De vertegenwoordigers vanuit het werkveld, die het auditteam sprak waren met name tevreden over het analytisch vermogen van de studenten en over de praktische kennis die de studenten hebben van de verschillende psychologische onderzoeken zoals de WISC, de WAIS, de Rakit en de Son, die zij binnen de opleiding hebben leren gebruiken.

Internationale dimensie in het programma

Het auditteam heeft geconstateerd, dat er binnen de opleiding steeds meer aandacht komt voor de internationale dimensie. Zo is er voor het tweede studiejaar een nieuw leerwerkpakket 'Interculturele Psychologie' aan het curriculum toegevoegd. Hierin komt kennis over diverse culturen aan bod, naast interculturele communicatieve vaardigheden.

Streven van de opleiding is dat uiteindelijk in elk leerwerkpakket een verbinding wordt gelegd met een internationale context, bijvoorbeeld een vergelijking tussen Nederlandse inzichten, theorieën en opvattingen met die van een ander land/cultuur.

In het tweede studiejaar kunnen studenten deelnemen aan de internationale week en een studentconferentie in België, die ieder jaar wordt georganiseerd door het International Study Conference (ISC) netwerk voor toegepaste psychologie. TP-docenten van Saxion nemen deel aan de organisatie en invulling van het programma.

Op de literatuurlijst staan enkele Engelstalige boeken. Daarnaast maken docenten in hun lessen gebruik van Engelstalige artikelen en raadplegen studenten o.a. bij het afstudeerproject anderstalige bronnen.

In internationaal verband is de opleiding ook bezig om op basis van inhoudelijke onderzoeksthema's buitenlandse samenwerkingspartners te vinden. Zo staat er een onderzoeksproject met Antwerpen in de steigers en vinden er gesprekken plaats met de universiteit in Bangor.

Voor de studenten zijn er mogelijkheden om stage te lopen in het buitenland, maar zeer weinigen maakten tot nu toe van deze optie gebruik. Studenten die naar het buitenland willen kunnen een beroep doen op ondersteuning vanuit het bureau internationalisering van Saxion.

Het auditteam acht het belangrijk dat de opleiding doorgaat op de ingeslagen weg en haar voornemens op het terrein van internationalisering die zij heeft beschreven in het Opleidingsdocument TP (november 2011) verder uitwerkt en implementeert.

Intake en aansluiting

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding door haar toelatings- en aansluitingsbeleid tegemoet komt aan een diversiteit aan instromende studenten. Niet alleen studenten met een mbo, havo of vwo diploma stromen in de opleiding in, maar ook studenten met een afgeronde hbo-opleiding in de sociaal agogische of medische sfeer, Pabo, P&A.

Per vooropleiding heeft de opleiding precies beschreven welk programma studenten kunnen volgen en welke mogelijke vrijstellingen zij kunnen krijgen. Zo is er voor de studenten met een afgeronde hbo-opleiding in de medische sfeer een schakelprogramma TP in het eerste studiejaar en vrijstelling voor de minor. Deze studenten krijgen daarnaast het advies bepaalde literatuur te bestuderen.

Studenten die wel weten dat zij een sociaal gerichte studie willen kiezen, maar nog niet precies weten welke, kunnen instromen in de breed georiënteerde 3PS, de Propedeuse Psychologische en Pedagogische Studies. Zij krijgen daarbij een algemeen programma met modules over toegepast onderzoek, coachen, counsellen en trainen. Dit programma komt voor 60% overeen met het programma TP, maar er zit meer studieloopbaanbegeleiding en werkveldoriëntatie in. De studenten van 3PS stromen na twee kwartelen door in de tweede helft van de door hen gekozen vervolgstudie, waaronder TP. De opleiding heeft de leerwerkpakketten uit de leerlijn Diagnostisch Onderzoek bewust geprogrammeerd in de tweede helft van de propedeuse zodat studenten van 3PS deze leerwerkpakketten niet hoeven in te halen. Omdat studenten van de 3PS na een half jaar kunnen instromen in de opleiding TP, kan de opleiding geen numerus fixus hanteren. Het auditteam vraagt zich af of dit voor de opleiding hanteerbaar blijft, daar er steeds grote aantallen studenten instromen. Dit heeft consequenties voor de hoeveelheid werk die de docenten moeten verrichten. (Zie hierover verder onder het kopje 'docenten'.)

Voor studenten met een functiebeperking biedt de opleiding verschillende faciliteiten, zoals verlengde toetstijd, grootletterdruk. De opleiding ontraadt aspirant studenten met Asperger en aspirant studenten met een visuele beperking de studie TP te gaan volgen, vanwege hun gebrek aan vaardigheden om een professioneel gesprek te voeren respectievelijk tests af te nemen en te interpreteren. De studiecontactpersoon bespreekt met deze studenten welke studierichting zij beter zouden kunnen volgen met hun beperking.

Studielast en studievoortgang

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding een adequaat werkend systeem van studiebegeleiding heeft opgezet.

In de eerste twee studiejaar zijn er zowel individuele als plenaire bijeenkomsten met de studieloopbaanbegeleider (SLB-er). De frequentie van het aantal gesprekken met de SLB-er naast de vaste momenten wordt afgestemd op de behoefte van de student.

Om er voor te zorgen dat de opleiding problemen vroegtijdig signaleert, neemt de opleiding met ingang van 2011-2012 een digitaal intake-assessment af bij elke student die zich heeft aangemeld. De uitkomsten bespreekt de SLB-er direct bij de start van de opleiding met de student.

Vanaf het derde studiejaar biedt de opleiding begeleiding 'op maat'. Voor de inhoudelijke begeleiding bij respectievelijk de stage, de minor, het uitstroomprofiel, het afstuderen zet de opleiding verschillende docenten in. Daarnaast is er een begeleider voor persoonlijke en organisatorische vraagstukken.

Omdat de eerste en tweedejaars studenten in voorgaande jaren wisselend tevreden waren over hun SLB-er, heeft de opleiding na overleg met de studenten besloten met ingang van 2011-2012 een pilot te starten in het tweede studiejaar. In deze pilot zet de opleiding door haar geselecteerde ouderejaars studenten in als student-SLB-er voor tweedejaars studenten. Het auditteam constateert dat hierbij een win-win situatie ontstaat: de student-SLB-er kan zijn vaardigheden als coach extra oefenen en de tweedejaars student kan leren van de reeds opgedane ervaringen van deze student SLB-er als TP-er in zijn stage en/of werk. De twee student SLB-ers, die het auditteam sprak waren hierover zelf zeer tevreden. Zij waren o.a. ingezet bij de lessen werkveldoriëntatie en bij de uitwerking van opdrachten. De student SLB-ers staan dicht bij de jongerejaars studenten dan de docenten die geen van allen een TP opleiding volgden. Tevens ontlast dit de veelal druk bezette docenten. (Zie daarover meer onder het kopje 'docenten'.)

Bij complexe problematiek verwijst de student-SLB-er altijd door.

Het auditteam is van oordeel, dat de opleiding door bovengeschetste vormen van begeleiding zorgt, dat de studievoortgang van elke student optimaal kan verlopen.

De studenten die het auditteam sprak waren zeer tevreden over de begeleiding die zij kregen van de verschillende docenten. "Als je hen nodig hebt, zijn ze er", aldus één van de studenten.

De opleiding stelt als ingangsvoorwaarde voor de hoofdfase, dat studenten een voldoende hebben behaald voor hun toets schriftelijke communicatie. Studenten die niet voldoen aan het vereiste niveau op gebied van taal krijgen in de propedeuse de mogelijkheid via zelfstudie en/of bijlessen hun deficiënties weg te werken. Via het programma Nedercom kunnen zij zelf oefenen. Tevens reikt de opleiding studenten relevante literatuur en internetsites aan. Vanaf 2011-2012 biedt de opleiding eveneens een deficiëntiecursus rekenvaardigheden/wiskunde aan studenten die geen wiskunde hebben gehad. Het zijn met name mbo-ers die hiervan gebruik maken, omdat voor hen de instroomeis 'wiskunde' niet geldt.

Omdat de opleiding niet kan selecteren aan de poort, heeft zij een aantal eisen geformuleerd voor doorstroming naar de hoofdfase, opdat alleen potentieel geschikte studenten doorstromen. Studenten die minder dan 48 studiepunten halen in de propedeuse en studenten die geen voldoende halen voor de toets schriftelijke communicatie en/of het assessment Coachen, Counselen, Trainen (CCT), krijgen een bindend negatief studieadvies.

De deeltijdopleiding is gericht op een heterogene doelgroep. Er is variatie wat betreft leeftijd, gevolgd of behaalde vooropleidingen en wat betreft wel of geen relevante werkervaring. De opleiding heeft er bewust voor gekozen ook deeltijders die zich willen omscholen maar nog niet over relevante werkervaring beschikken, de mogelijkheid te bieden de deeltijdopleiding te volgen. Wel moeten deze deeltijders, net als de voltijders, tijdens de opleiding relevante werkervaring opdoen, hetzij in de vorm van een baan, hetzij in de vorm van een stage. Voor deeltijders die over relevante werkervaring beschikken en/of al een hbo- of wo-opleiding behaald hebben, bekijkt de opleiding welk maatwerk mogelijk is. Deze maatwerktrajecten worden altijd ter goedkeuring voorgelegd aan de Examencommissie.

Uit de evaluaties en uit gesprekken tijdens de audit is gebleken dat deeltijdstudenten de studielast als hoog tot zeer hoog ervaren. Studenten zijn gemiddeld 25,5 uur bezig met hun studie. Dit is redelijk conform hetgeen de opleiding voorspiegelt: 28 uur per week inclusief 8 lesuren.

De deeltijdstudenten die het auditteam sprak, vonden de opleiding pittig: veel boeken lezen, verslagen schrijven, een andere manier van studeren. Naast het eigen privé leven was dat veel. Ongeveer één derde van hun studiegenoten was inmiddels afgefallen. De opleiding had hen over het aantal studie-uren wel duidelijk geïnformeerd.

De opleiding is een projectgroep gestart om te kijken hoe ze het onderwijs nog beter op de deeltijdstudenten kan afstemmen. Sowieso krijgen de deeltijdstudenten al minder werkcolleges.

De voltijdstudenten waren matig tevreden over de studielast zo bleek uit de studenttevredenheidsonderzoeken. Dit had vooral te maken met roostering: een onevenwichtige verdeling van de studie-uren over de dagen van de week. Daar heeft de opleiding inmiddels verandering in aangebracht.

Studenten vinden de studie zwaar, maar ze besteden er gemiddeld niet meer dan de door de opleiding geplande 40 uur aan.

De studenten die het auditteam sprak noemden als aandachtspunt nu nog de roosterwijzigingen. De opleiding heeft op dit punt al verbeterbeleid geformuleerd: beperking van het aantal roosterwijzigingen, vergroting van de beschikbaarheid van de docenten door de week heen en studenten duidelijk maken wat zij kunnen verwachten.

Tevredenheid studenten en werkveld over het programma

De vertegenwoordigers vanuit het werkveld die het auditteam sprak waren tevreden over de inhoud van het programma.

Zoals al hierboven vermeld noemden zij de kennis van de studenten over de verschillende tests. Daarnaast noemden zij ook de aandacht die de opleiding besteedt aan analytisch denken, statistiek en methoden, rapportagevaardigheden en kennis van bijvoorbeeld Neuropsychologie. Dat laatste kwam in de voormalige PDW opleiding niet aan bod.

De vertegenwoordigers vanuit het werkveld meldden nog dat zij het belangrijk vinden, dat de opleiding de studenten goed duidelijk maakt wat zij straks wel/niet mogen doen in het werkveld: de hbo-er moet zich in eerste instantie bescheiden opstellen als het gaat om wetenschappelijk onderzoek doen. Maar door veel onder begeleiding van een wo-er onderzoek te doen, kan de TP-er zich in de praktijk wel verder ontwikkelen.

Docenten

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding docenten inzet, die met elkaar deskundig zijn voor het verzorgen van het totale programma met de vier uitstroomprofielen. De docenten zorgen ook voor voldoende verbinding met de beroepspraktijk. Dat blijkt uit de cv's en uit de gesprekken met de docenten en de studenten tijdens de audit. Met name over de inhoudelijke deskundigheid en de kennis van de beroepspraktijk van de docenten waren de studenten zeer tevreden. De studenten noemden ook de openheid tussen docenten en studenten en hun enthousiasme.

Bij de opleiding zijn 47 docenten betrokken (29.06 FTE). Dit is exclusief de twee teamleiders (1,6 fte) en ondersteunend personeel (1,2 fte). Docenten worden zowel in de voltijd als in de deeltijdopleiding ingezet.

Zes docenten hebben een formele relatie met de beroepspraktijk of zijn zelfstandig ondernemer. De meeste andere docenten komen in contact met de beroepspraktijk door het begeleiden van studenten bij het uitvoeren van opdrachten in de praktijk, bij de stage en de afstudeerprojecten.

27 van de 47 docenten (teamleiders niet meegerekend) hebben een wo-masteropleiding zoals Pedagogiek, Orthopedagogiek, Arbeids- & Organisationspsychologie, Neuro- en Revalidatiepsychologie, Psychogerontologie, Klinische Psychologie, Gezondheidspsychologie. Twee docenten zijn gepromoveerd en drie docenten zitten in een promotietraject. De docenten met een hbo-bachelordiploma volgden o.a. de opleidingen Personeel & Arbeid, Psychodiagnostisch werk, Sociaal Pedagogische Hulpverlening of Maatschappelijk Werk en Dienstverlening. Veel van deze docenten zijn 'meegekomen' vanuit de voormalige PDW opleiding van Saxion.

Het auditteam vindt het een juist besluit, de gepromoveerde docenten en de docenten die in een promotietraject zitten, een relatief grote aanstelling te bieden bij de opleiding zodat zij hun kennis en kunde volop kunnen inbrengen.

Op dit moment volgen vijf docenten een masteropleiding: wo Forensische Orthopedagogiek, wo Arbeids- en Organisationspsychologie, hbo-master Begeleidingskunde, hbo-master Leren en Innoveren. Eén docent studeert Psychologie aan de Open Universiteit.

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding stevig inzet op het verhogen van het opleidingsniveau van de docenten en acht dit van essentieel belang voor deze opleiding.

Het auditteam vindt het een goed besluit, dat de opleiding geen nieuwe docenten zonder masteropleiding meer aan zal nemen. Het streven om jaarlijks zes docenten met een hbo-bacheloropleiding een master traject te laten volgen, zodat in 2018 alle docenten masterschoold zijn, acht het auditteam erg ambitieus. Het auditteam vraagt zich wel af of dit gezien de hoge werkdruk, wel haalbaar is en niet ten koste zal gaan van het docent-zijn. (Zie hieronder).

Naast het volgen van een masteropleiding, stonden en staan er nog verscheidene andere onderwerpen voor (na)scholing van de docenten op de agenda. Diverse docenten TP volgden recent scholing op het gebied van onderzoeksvaardigheden. Dit is voor het begeleiden van de studenten binnen deze opleiding van essentieel belang.

In de planning staat scholing op het gebied van statistische analyses van de toetsuitslagen. Daarnaast nemen docenten van Saxion deel aan de jaarlijkse Nederlands/Vlaamse conferentie TP. Voorafgaand aan deze conferentie is er een docentenoverleg ter voorbereiding van de conferentie. Daar bespreken ze ook met elkaar nieuwe ontwikkelingen op het vakgebied.

Het auditteam heeft geconstateerd dat de docenten veel werk hebben verricht met de omzetting van de bestaande opleiding PDW naar de nieuwe opleiding TP en nog steeds veel werk moeten verrichten. Docenten tonen een hoge werkethiek, maar de werkdruk is flink, zo blijkt ook uit het eigen Medewerkertevredenheidsonderzoek. Het auditteam acht de docent: student ratio van 1: 31,9 aan de hoge kant; zeker in vergelijking met de eigen Saxion norm van 1:28. Het ziekteverzuim is relatief laag.

Tijdens de audit is hierover met de docenten en het management gesproken. De grote aantallen studenten die instromen, het uitwerken van het programma TP in de afgelopen periode voor de vier studiejaar, het niet alleen hoorcolleges willen geven maar ook arbeidsintensievere werkcolleges en het nog relatief grote aantal docenten zonder masteropleiding, ligt onder meer ten grondslag aan de ervaren hoge werkdruk. Op dit moment zijn er nog weinig masteropgeleide docenten die studenten kunnen begeleiden bij het doen van onderzoek bij het afstuderen. De bestaande formatie maakt ook dat docenten bepaalde keuzen hebben gemaakt. Zo gebruiken zij nauwelijks open vragen in de toetsen, omdat het teveel tijd kost om die na te kijken. Ook voeren zij niet structureel gesprekken met de derde en vierde jaars studenten over hun algehele persoonlijke ontwikkeling aan de hand van bijvoorbeeld een portfolio of een ander periodiek overzicht, omdat het veel tijd kost om met alle studenten een individueel gesprek hierover te voeren. Deze gesprekken voeren de docenten nu alleen met de eerste en tweedejaars studenten aan de hand van hun portfolio.

De docenten die het auditteam sprak, meldden dat ze zelf ook niet 'happy' zijn dat het inzicht in de ontwikkeling van de student niet expliciet te volgen is. Docenten verkrijgen dit inzicht nu via de resultaten van de verschillende toetsen.

De opleiding zoekt aantoonbaar naar oplossingen voor de bezetting, o.a. door de al eerder genoemde inzet van studentassistenten bij de begeleiding van jongere jaars studenten. Het auditteam acht dit op zich een slimme oplossing, want aankomend toegepast psychologen krijgen hiermee zoals al hierboven is beschreven, extra gelegenheid hun vaardigheden te trainen. Maar het punt van de krappe bezetting dient ook opgelost te worden. De opleiding meldde dat zij de toezegging heeft gekregen de formatie van het onderwijsgevend personeel in 2012 met 3,1 fte uit te mogen breiden. Hiermee kan de opleiding een deel van de ervaren knelpunten oplossen.

Over de bereikbaarheid van docenten waren de studenten die het auditteam sprak tevreden. Maar de score in het studenttevredenheidsonderzoek van 6,5 bij de voltijd (streefcijfer is 7.0) maakt dat de opleiding hieraan nog meer aandacht moet en wil besteden. Dit hangt wellicht ook weer samen met het hierboven geschetste knelpunt van de hoge werkdruk.

Onderwijsvoorzieningen

De studenten hebben voldoende toegang tot literatuur en toegang tot een aantal relevante digitale databanken, zoals ScienceDirect, Springerlink, EBSCO en Picarta. Niet alle artikelen zijn in fulltext beschikbaar. De opleiding biedt daarvoor adequate oplossingen: wanneer studenten dat willen kunnen ze via Saxion altijd fulltext artikelen elders opvragen. Tevens kan elke student beschikken over een pasje van de Universiteit van Twente in Enschede, waar zij ter plekke (andere) databases en fulltext artikelen kunnen raadplegen. Elke student heeft een eigen account. De opleiding/ academie heeft ook nauw overleg met de SAB (stads-, archief en atheneumbibliotheek) van Deventer. Binnen de SAB heeft de academie AMA een eigen accountmanager, waardoor de opleiding invloed heeft op de interne collectie.

De studenten die het auditteam sprak waren tevreden over de mogelijkheden aan achtergrondinformatie te komen.

Het aantal beschikbare werkplekken in de eigen academiegang, in de zogenoemde Amazones, was een probleem, maar inmiddels heeft de academie een extra ruimte vrijgemaakt en zijn er 24 werkplekken met pc bijgekomen. Daarnaast kunnen studenten met hun laptop overal in het gebouw terecht door de aanwezigheid van een wireless internetverbinding. Dit is voor met name de voltijdstudenten van belang. Zij werken het meest in groepjes op de locatie zelf.

Uniek is het eigen bureau Psychodiagnostiek (BPD) van de AMA, dat al sinds 1994 bestaat. Het bureau beschikt over een uitgebreide test-o-theek waar zowel docenten als studenten terecht kunnen voor informatie over testmaterialen en diagnostiek en voor het zelf uitvoeren van tests. Studenten ontwikkelen in dit bureau met behulp van de medewerkers van het bureau tijdens de lessen, maar ook daar buitenom, hun kennis en testvaardigheden.

BPD beschikt over drie testkamers voorzien van one-way-screens, intercoms en audio-/videoapparatuur.

Het BPD biedt tevens psychodiagnostiek als dienstverlening buiten de opleidingen TP en HRM aan, zowel binnen de hogeschool als daarbuiten.

Weging en Oordeel: voldoende

Het auditteam trof een ambitieuze opleiding aan. Er is aantoonbaar basiskwaliteit aanwezig in het opleidingsprogramma. Docenten die met elkaar deskundig zijn voor het verzorgen van het totale programma met de vier leerlijnen en de vier uitstroomprofielen zorgen voor een samenhangende leeromgeving. Door het programma te doorlopen kunnen de studenten de vier kerncompetenties en de acht algemene competenties ontwikkelen en kunnen zij zich specialiseren in één of twee van de uitstroomprofielen. De kennisbasis die de opleiding tevens biedt is stevig. Het programma is ook voldoende praktijkgericht. Studenten en werkveld zijn tevreden over het programma.

Vanwege de kwaliteit van het programma, de praktijkgerichtheid, de stevige kennisbasis en de tevredenheid van studenten en werkveld zou een oordeel 'goed' al op zijn plaats zijn. Het auditteam heeft evenwel nog een aantal punten opgemerkt die nog aandacht verdienen.

Veel docenten ervaren een hoge werkdruk. Dit hangt deels samen met de beperktere inzetbaarheid van docenten zonder masteropleiding bij het begeleiden van onderzoek bij het afstuderen. De opleiding werkt hier aantoonbaar aan. Door het uitbreiden en het verder verhogen van het scholingsniveau van het docententeam kan er tijd/ruimte vrijkomen voor zaken die de docenten nog willen en moeten oppakken.

Met betrekking tot de internationale dimensie van het programma acht het auditteam het belangrijk dat de opleiding doorgaat op de ingeslagen weg en de voornemens die zij heeft beschreven verder uitwerkt en implementeert.

Om deze reden geeft het auditteam de opleiding op dit moment een 'voldoende' voor standaard 2, maar dat kan in de toekomst zeker veranderen in een oordeel 'goed' als de opleiding doorgaat op de weg die ze bewandelt.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het gerealiseerde niveau blijkt uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk.

Bevindingen

Het systeem van toetsen en beoordelen

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding bij het toetsen de vier beroepscompetenties die overeenkomen met de vier leerlijnen als uitgangspunt neemt. Dit is duidelijk terug te zien in het toetsplan dat de opleiding per kwartiel per leerlijn heeft opgesteld. De algemene competenties komen aan bod binnen de toetsing van de vier beroepscompetenties. Alle algemene competenties worden tevens getoetst in de stage en bij het afstuderen. Daarnaast neemt het toetsen van kennis een grote plaats in.

Het auditteam heeft met de docenten uitgebreid stil gestaan bij het toetsen van de algemene competenties. Het auditteam heeft gezien, dat de opleiding in het toetsplan inmiddels voor nagenoeg alle leerwerkpakketten heeft vermeld welke algemene competenties naast de beroepscompetenties getoetst worden. Het auditteam acht het van belang dat de opleiding dit proces nu voor alle leerwerkpakketten afrondt. Het auditteam beveelt de opleiding tevens aan te zorgen voor een overzicht waarin voor alle betrokkenen in één oogopslag zichtbaar wordt in welke leerwerkpakketten de docenten op welke manier aandacht besteden aan welke algemene competenties en wanneer en hoe zij die gedurende de opleiding toetsen. Nu kostte het het auditteam veel zoekwerk om te zien, dat de opleiding naast de stage in de verschillende leerwerkpakketten door het hele programma heen aan de toetsing van de algemene competenties voldoende aandacht besteedt. Het auditteam geeft de opleiding in overweging de toetsing van algemene competenties in alle leerjaren tevens via een portfolio of een ander periodiek overzicht te laten geschieden. Zoals al onder standaard 2 is beschreven, hanteert de opleiding op dit moment alleen een portfolio in de eerste twee studie jaren.

De academie/opleiding hanteert een mix aan toetsvormen, die aansluiten bij de verschillende doelen en competenties en de verschillende leerstijlen van de studenten. Per competentie heeft de opleiding in beeld gebracht of het gaat om een kennistoets, een assessment, het uitvoeren van een opdracht en/of het maken van een werkstuk.

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding veel gebruik maakt van toetsen met gesloten vragen, overwegend ja/nee vragen. Maar daar staat veelal een assessment of opdracht naast, waarin de opleiding op nog een andere wijze de specifieke kennis en vaardigheden toetst.

Enkele voorbeelden van toetsen:

- In leerwerkpakket CCT 1c moet de student een gesprek voeren met een cliënt (acteur);
- In leerwerkpakketten DO2c/CCT 2c moet de student de WISCIII professioneel afnemen, de testresultaten interpreteren volgens interpretatiemodel Kaldenbach, een onderzoeksverslag schrijven, een adviesgesprek uitvoeren en daarvan weer een gespreksverslag schrijven met een persoonlijke reflectie.
- In leerwerkpakket TO 2a moet de groep studenten na bestudering van relevante literatuur zelf een experiment opzetten (bijvoorbeeld de aanwezigheid van een storend geluid op het geheugen), dit experiment uitvoeren in een experimentele groep en een controle groep eerste jaars studenten. De resultaten van het onderzoek moeten de studenten verwerken in SPSS/PASW en analyseren en de door hen geformuleerde onderzoeksvraag vervolgens beantwoorden. Van de uitkomsten moeten de studenten een presentatie geven op video.

Naast de summatieve toetsen besteedt de opleiding ook aandacht aan het ontwikkelingsgericht (dus formatief) toetsen. Deze toetsen geven de student inzicht in de mate waarin hij over de vereiste kennis, houding en vaardigheden beschikt en waaraan hij nog moet werken.

Deeltijdstudenten krijgen dezelfde toetsen als de voltijdstudenten. Alleen formatieve toetsing vindt minder plaats. Het auditteam vindt dat passend bij de doelgroep.

In de stage in het derde studiejaar vult de praktijkbegeleider op de werkplek drie maal (aan het begin, tussentijds en aan het einde van de stage) een beoordelingslijst in, waaruit duidelijk wordt in hoeverre de student alle vier de beroepscompetenties en de acht algemene competenties beheerst. Dit gebeurt met behulp van Scorion. De student moet zichzelf ook scoren. Op basis van de beoordeling vindt een gesprek plaats tussen stagedocent, praktijkbegeleider en student. De stagedocent bepaalt het uiteindelijk oordeel. Daarbij telt ook het stageverslag van de student mee.

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding erg veel hoge cijfers voor de stages heeft gegeven: veel achten. De beoordelingsprocedure die de opleiding hanteert, acht het auditteam zorgvuldig.

De academie/opleiding beschikt over een toetsdesk, waarin medewerkers van de academie zorgen voor de digitale invoer van kennisvragen en statistische analyses. Het auditteam acht dit een slimme en voor de docenten tijdsbesparende maatregel.

Vanaf de start van de opleiding moeten de schriftelijke producten van studenten aan de gestelde eisen op het gebied van schriftelijke vaardigheden voldoen. Indien dit niet het geval is, wordt het product niet beoordeeld en moet de student het op Nederlands aanpassen. Het auditteam acht dit een sterk punt binnen de opleiding, daar van Toegepast Psychologen verwacht moet worden, dat zij hun brieven en rapporten in correct Nederlands kunnen opstellen.

Over de meest ideale vorm van feedback geven op gemaakte toetsen is de opleiding nog in gesprek met de studenten en de docenten. Uit evaluaties is namelijk gebleken dat veel studenten niet tevreden waren over de toetsfeedback.

Op dit moment biedt de opleiding feedback in een marktform, waarbij docenten op één centrale plek op de locatie een terugkoppeling geven op alle gemaakte toetsen van het afgelopen kwartiel. In deze marktform is het niet mogelijk in te gaan op de prestatie van elke student afzonderlijk. Als tussenoplossing kunnen de docenten klassikale feedbackmomenten organiseren en studenten de gelegenheid geven te vragen om individuele feedback.

Daarnaast bleken studenten niet tevreden te zijn over het tijdig bekendmaken van de toetsresultaten en beoordelingen. De opleiding heeft hier onderzoek naar gedaan. Daaruit kwam naar voren, dat het overschrijden van termijnen door docenten met name voorkomt bij

het beoordelen van opdrachten van de grote groep studenten. De opleiding onderzoekt nu of vormen van standaardisering hiervoor een oplossing kunnen zijn. Daarnaast bleken de studenten niet altijd goed op de hoogte van de nakijktermijn. Daarover informeert de opleiding de studenten nu expliciet.

Het afstuderen

Aan het einde van de opleiding werken de studenten aan een afstudeeropdracht. De studenten zijn in principe vrij een onderwerp te kiezen, als het onderwerp maar valt binnen het vakgebied van de toegepaste psychologie. Studenten zijn zelf verantwoordelijk voor het vinden van een opdrachtgever.

De opleiding heeft er bewust voor gekozen studenten in duo's te laten werken aan de afstudeeropdracht. Dit heeft te maken met het gegeven dat er vanuit het werkveld in aantal nog niet zoveel opdrachten komen en dat de aangedragen opdrachten veelal omvangrijk zijn en beter in duo's uitgevoerd kunnen worden. Tevens kunnen studenten elkaar stimuleren. Het auditteam begrijpt deze keuze, maar acht het van groot belang dat de opleiding voldoende zicht houdt op de individuele bijdrage van elke student. Het auditteam heeft gezien, dat de opleiding daarover een aantal afspraken met de studenten maakt. (Zie daarvoor verder onder het kopje 'validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid'.)

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding het afstudeertraject in duidelijke stappen heeft opgedeeld. De studenten moeten eerst een plan van aanpak schrijven voor hun afstudeeropdracht en dit laten goedkeuren door een afstudeercommissie van twee docenten. Op deze wijze borgt de opleiding de kwaliteit en de praktische relevantie van de opdrachten. De afstudeercommissie beoordeelt de plannen op complexiteit van de problematiek, een gerichte en werkbare centrale vraagstelling, niveau van de opdracht, passendheid in het TP-werkveld en de studiebelasting van de opdracht daar studenten er in een duo aan gaan werken. Pas wanneer de afstudeercommissie een akkoord geeft, starten de studenten met hun literatuurstudie en het op basis daarvan uitvoeren van een onderzoek. Zij krijgen daarbij ondersteuning van een door de afstudeercommissie aangewezen docentbegeleider, die tevens een van de twee interne beoordelaars is.

Naast het uitvoeren van een reguliere afstudeeropdracht, bestaat er voor de studenten ook de mogelijkheid af te studeren in één van de onderzoeksprojecten waar de opleiding TP in participeert met de GGZ en de RUG en revalidatie-instellingen in Noord-Nederland.

Mist de twee interne docent-beoordelaars het afstudeerproduct met een voldoende hebben beoordeeld, mogen de studenten op voor een presentatie en een eindgesprek. Bij de beoordeling van het afstudeerproduct en het eindgesprek is ook een externe beoordelaar betrokken.

Het uiteindelijke eindcijfer is het gemiddelde van het cijfer voor het afstudeerproduct en het cijfer voor het eindgesprek.

Het auditteam is van oordeel, dat de opleiding voor de beoordeling van het afstudeerproduct een helder beoordelingsformulier hanteert met criteria en weging en ruimte voor argumentatie.

Ook de opdrachtgever wordt naar zijn mening gevraagd. Hij krijgt de vraag een evaluatieformulier in te vullen en een oordeel te geven over de inhoud en uitvoering van het afstudeerproject door de studenten. Daarbij wordt de opdrachtgever ook gevraagd naar de beheersing door de studenten van een aantal (deel)competenties.

Validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid

Het auditteam is op basis van het toetsbeleid, het toetsplan en de toetsmatrijzen in de leerwerkpakketten van oordeel dat de opleiding er voor zorgt dat het toetsen en beoordelen valide, betrouwbaar en inzichtelijk gebeurt. Uit de overzichten blijkt dat de opleiding elke beroepscompetentie meerdere malen, op verschillende manieren en op een steeds hoger niveau toetst.

Borging van validiteit en betrouwbaarheid vindt o.a. op de volgende manieren plaats:

- Voor de (digitale) kennistoetsen gelden afspraken over het standaard aantal vragen en een standaard cesuur. Het toetsbeleid is in oktober 2011 bijgesteld door o.a. het ophogen van het aantal vragen per toets in verband met de betrouwbaarheid;
- De kwaliteitscontrole van de kennistoetsen met gesloten vragen vindt zowel vooraf als na afname plaats op basis van statische analyses die de betrouwbaarheid en validiteit weergeven. Deze toetsen worden ofwel digitaal ofwel via print en scan afgenomen;
- De toetsdesk verzorgt per kwartiel een totaaloverzicht van de analyses waardoor snel zicht ontstaat op de betrouwbaarheid en validiteit van de toetsen van het afgelopen kwartiel;
- Vastgestelde duo's van vakinhoudelijk docenten zijn samen verantwoordelijk voor de geconstrueerde toets;
- In geval van een werkstuk construeert de docent een beoordelingsschema dat spoort met de toetsmatrijs;
- Bij essentiële summatieve toetsen die uit een gedragsproef bestaan werkt de opleiding met een tweede beoordelaar/docent;
- Twee docenten beoordelen afzonderlijk van elkaar het afstudeerproduct. Wanneer zij het niet met elkaar eens worden, stelt de Examencommissie een derde lezer/beoordelaar aan. Daarnaast beoordeelt een externe deskundige het afstudeerproduct. De externe beoordelaar is tevens aanwezig bij het eindgesprek. De drie beoordelaars komen samen tot een eindoordeel over zowel het afstudeerproduct als het eindgesprek.
- Een aantal docenten volgde al de scholing op het terrein van toetsconstructie. In de planning staat dat andere docenten deze scholing ook nog gaan volgen.

Om te borgen, dat de docenten zicht krijgen op de individuele bijdrage van elke student aan het afstudeerproduct, moeten de studenten beschrijven wie van beiden welke onderdelen heeft uitgewerkt (taakverdeling en individuele tijdsinvestering), op welke manier zij hebben samengewerkt en hoe zij vonden dat die samenwerking was verlopen.

Studenten die het auditteam sprak waren tevreden over het samenwerken aan opdrachten en vonden de eisen aan het werken in duo's duidelijk. Ze zagen zelf voldoende mogelijkheden om duidelijk te maken of een medestudent voldoende mee had gewerkt.

Daarnaast ziet de docent/begeleider gedurende de intensieve begeleiding van de studenten bij het afstuderen wat de prestaties zijn van de individuele student.

Het auditteam vindt het heel belangrijk, dat de opleiding haar voornemen om het eindgesprek met elke student individueel te gaan voeren, opvolging geeft. Daarmee kan de opleiding naar het oordeel van het auditteam nog beter zicht krijgen op het gerealiseerde niveau van elke student afzonderlijk. Totdat dit in de Onderwijs- en Examenregeling geregeld is (september 2013), kan de opleiding door gerichte vraagstelling in het eindgesprek al zorgen dat elke student individueel kan laten blijken wat hij kan en weet. Dat zou dan ook in het eindcijfer zichtbaar moeten worden.

Het auditteam heeft ook zelf naar toetsen gekeken. De vragen van de kennistoetsen waren van goed niveau en de cesuur was duidelijk terug te vinden in de toetsmatrijs. Voor de werkstukken en de assessments heeft de opleiding de beoordelingscriteria en de weging duidelijk in het toetsplan beschreven.

Voorbeelden van deze weging:

- Coachgesprek in module CCT 2a: voorbereiding (20%), gespreksvoering (30%), evaluatie (50%)
- Schrijven van een preventieplan in module Prev. 2a: probleemanalyse (30%), interventieprogramma inrichten en beschrijven (45%), interventieprogramma implementeren (5%), evalueren en adviseren (20%)

Examencommissie

Het auditteam trof tijdens de audit een naar behoren werkende academiebrede AMA-Examencommissie. In deze commissie heeft een aantal docenten vanuit de opleiding TP zitting. De Examencommissie heeft een aantal taken gedelegeerd aan de academiebrede AMA-Toetscommissie, waarin eveneens docenten vanuit de opleiding TP zitting hebben. Daarbij heeft de opleiding gekeken naar een evenwichtige verdeling van (vak)deskundigheden. Eén van de leden van de Toetscommissie zit eveneens in de Examencommissie en fungeert op deze wijze als 'linking-pin'.

De Toetscommissie ziet o.a. toe op het volgens de regels uitvoeren van het toetsbeleid, het beoordelen van problemen bij toetsen, het bespreken van voorstellen vanuit het team tot wijzigingen in toetsen en het bespreken van de statistische analyses en het desgewenst treffen van verbetermaatregelen in het toetsen en beoordelen. De docent kan altijd bij de Toetscommissie terecht voor consultatie. Nieuwe toetsen bekijkt de Toetscommissie altijd voordat ze worden afgenomen.

Begin maart 2011 zijn de leden van de Toetscommissie (opnieuw) geschoold op het gebied van toetsconstructie en statistische analyses.

De Examencommissie ziet er op een adequate wijze op toe dat studenten die afstuderen het vereiste hbo-bachelor niveau hebben behaald. Dit doet zij allereerst door docenten met specifieke onderzoeksdeskundigheid en vakinhoudelijke deskundigheid aan te stellen als eerste en tweede beoordelaar tijdens het afstudeertraject van de student. Voor de eindbeoordeling van het afstudeerproduct en het eindgesprek trekt de Examencommissie ook nog een externe beoordelaar aan. En in de tweede plaats houdt de commissie zicht op het gerealiseerde niveau door zelf ook achteraf steekproefsgewijs een aantal afstudeerproducten te beoordelen en deze met de eerste twee beoordelaars te bespreken. Uitkomsten hiervan komen in het overleg van de Examencommissie aan de orde.

De wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren

De eerste lichter TP-studenten is in juli 2011 afgestudeerd en dat betekent dat er over de aansluiting van afgestudeerden op de arbeidsmarkt, zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin, nog niet veel te zeggen valt.

Uit het werkveldtevredenheidsonderzoek 2011 onder stage- en afstudeerbegeleiders blijkt dat het werkveld over het niveau van de opleiding zeer tevreden is.

De vertegenwoordigers vanuit het werkveld die het auditteam sprak hadden nog geen ervaring met reeds afgestudeerde studenten. De ervaring die zij hadden met stagiairs was positief. De alumni die het auditteam sprak waren tevreden over de opleiding. Ze hadden met name tijdens de stages ervaren dat wat ze hadden geleerd, bruikbaar was in de praktijk. Nog weinig alumni hadden al een baan, maar dat heeft waarschijnlijk te maken met de economische crisis. Zes alumni zijn na hun afstuderen doorgestroomd naar het wo. De alumni die het auditteam sprak, meldden dat zij geen grote, onoverkomelijke aansluitingsproblemen c.q. niveauverschillen hadden ervaren.

Eigen oordeel van het auditteam over het gerealiseerd niveau

Het auditteam heeft een aantal tussenproducten uit de verschillende studiejaar bestudeerd. De uitwerkingen gaven goed zicht op wat de studenten tijdens de opdrachten hadden gedaan.

Zo had een student bijvoorbeeld aan de hand van een diagnose bij een cliënt een behandelplan opgesteld met interventies. Na uitvoering van dit behandelplan bij de cliënt, evalueerde de student de effecten van de interventies en reflecteerde hij op zijn eigen handelen.

Een andere student schreef een onderzoeksartikel op basis van een literatuurstudie.

Weer een andere student had een probleem/stoornis op een methodisch verantwoorde manier uitgewerkt in een essay.

Het auditteam is van oordeel dat de producten qua niveau passen bij wat de opleiding beoogt.

Het auditteam heeft uit de lijst van de eerste afgestudeerden uit juli 2011 een selectie gemaakt van 15 afstudeerproducten van voltijdstudenten en 5 afstudeerproducten van deeltijdstudenten met een oordeel variërend tussen een 6 en een 9. In totaal ging het om 32 studenten TP, die in duo's aan het afstudeerproject hadden gewerkt. Een aantal studenten had alleen gewerkt aan het afstudeerproject, een aantal studenten had samengewerkt met een student uit de opleiding HRM uit dezelfde academie AMA.

Het auditteam is van oordeel dat de studenten in hun afstudeerproducten hebben laten zien, dat zij kunnen denken en handelen op hbo-bachelor niveau. Er was een duidelijke leidraad (toegepast onderzoek) en er zat een visie van de student achter. Studenten hadden voor hun onderzoek veel literatuur bestudeerd, zowel Nederlandstalige als anderstalige.

Het auditteam zag wel diversiteit in uitwerking en niveau: werkstukken die gewoon voldoende waren tegenover heel goede. Het auditteam zag één uitglijder in de analyse, waarbij de berekende correlatiecoëfficiënt buiten de range van -1 en +1 lag en dat kan niet. Dat had de beoordelend docent moeten zien.

Bij sommige werkstukken werd nog een worsteling duidelijk: de TP'er die het probleem inhoudelijk moet vertalen naar een probleem dat hij als TP'er zou kunnen oplossen.

Veel studenten schreven nog te verhalend: ze gaven veel informatie, maar wat ze vervolgens met die informatie deden was nog niet overal helder. Er vond dan met name te weinig selectie plaats op wat wel en niet relevant is voor de vraagstelling. Belangrijk is dat de begeleidende docenten de studenten leren 'to the point' te komen en op tijd de informatie te 'trimmen'.

Het auditteam was het in grote lijnen eens met de beoordeling die de opleiding had gegeven.

Weging en Oordeel: voldoende

Het auditteam is van oordeel, dat het systeem van toetsen en beoordelen op orde is: elke beroepscompetentie wordt meerdere malen, op verschillende manieren en op een steeds hoger niveau getoetst en de opleiding gebruikt daarbij een mix aan toetsvormen. De opleiding zorgt er op verschillende manieren voor dat het toetsen en beoordelen valide, betrouwbaar en inzichtelijk gebeurt. Dit onderdeel beoordeelt het auditteam dan ook als voldoende.

Met betrekking tot het gerealiseerde niveau heeft de opleiding aan kunnen tonen dat alle afgestudeerden de beoogde eindkwalificaties op een voldoende tot goed niveau hebben ontwikkeld. De tussenopdrachten, de uitwerking van verslagen, essays, literatuurstudies en opdrachten gaven goed zicht op wat de studenten tijdens de opdrachten hadden gedaan. De afstudeerproducten hadden een duidelijke leidraad (toegepast onderzoek) en er zat een visie van de student achter. Het auditteam is van oordeel dat de studenten hierin hebben laten zien, dat zij kunnen denken en handelen op het vereiste niveau. Aandachtspunt is nog dat de studenten leren in het afstudeerwerkstuk duidelijk te tonen wat zij zelf met de grote hoeveelheid informatie hebben gedaan. Daarnaast is het belangrijk dat de opleiding haar voornemen om het eindgesprek met elke student individueel te gaan voeren, opvolging geeft.

Omdat het systeem van toetsen en beoordelen op orde is, het gerealiseerde niveau van de studenten voldoet aan de eisen en de alumni en werkveld tevreden waren over hetgeen afgestudeerden hadden geleerd in de opleiding, komt het auditeam voor deze standaard tot een eindoordeel 'voldoende'.

5. ALGEMENE CONCLUSIE

Het auditteam is van oordeel dat de vier kerncompetenties en acht algemene competenties, die de opleiding hanteert overeenstemmen met de kennis en vaardigheden die een toegepast psycholoog in het nationale en internationale werkveld nodig heeft. De opleiding heeft daar een duidelijk eigen inkleuring aan gegeven, die door de studenten en het werkveld worden herkend.

De opleiding biedt een samenhangende leeromgeving en zet docenten in, die met elkaar deskundig zijn voor het verzorgen van het totale programma. Dit programma is doordacht en van goede kwaliteit. Door het programma te doorlopen kunnen de studenten de vereiste (psychologische) kennis en vaardigheden ontwikkelen.

Het programma is in principe studeerbaar voor alle studenten en de opleiding zorgt voor een optimale studievoortgang. Studenten en werkveld zijn tevreden over het programma.

De hoge werkdruk die veel docenten ervaren vereist aandacht. De opleiding is hier al aantoonbaar mee bezig door docenten te stimuleren een masteropleiding te volgen, zodat de docenten breder inzetbaar worden voor zaken die de opleiding nog moet en wil oppakken. Het capaciteitsprobleem dient eveneens opgelost worden, zodat er tijd vrijkomt voor zaken als, het inzetten van toetsen met open vragen, het deelnemen aan kenniskringen en het houden van gesprekken over de algehele ontwikkeling met studenten in de hogere studiejaren aan de hand van bijvoorbeeld een portfolio of een ander periodiek overzicht.

Het toetsen en beoordelen gebeurt op een valide, betrouwbare en inzichtelijke wijze. De opleiding toetst elke beroepscompetentie meerdere malen, op verschillende manieren en op een steeds hoger niveau en gebruikt daarbij een mix van toetsvormen.

De studenten hebben in hun tussenproducten en afstudeerproducten laten zien, dat zij kunnen denken en handelen op het vereiste niveau. Het is belangrijk dat de opleiding in het eindgesprek nu ook beter aantoonbaar maakt dat elke student individueel laat blijken wat hij kan en weet.

De alumni en het werkveld zijn tevreden over hetgeen afgestudeerden hadden geleerd in de opleiding. Bij doorstroming naar het wo ervaren alumni geen onoverkomelijke aansluitingsproblemen c.q. niveauverschillen.

Het auditteam is op basis van bovenstaande van oordeel dat de kwaliteit van de hbo-bacheloropleiding Toegepaste Psychologie van Saxion Hogeschool voldoende is.

6. AANBEVELINGEN

- De opleiding neemt veel hooi op haar vork, de werkdruk is hoog en de opleiding lijkt alles tegelijk te willen: een voltijd én een deeltijdopleiding aanbieden, vier uitstroomprofielen, alle docenten die in 2018 een masteropleiding hebben gehaald, meer deelname in kenniskringen en onderzoek... Het auditteam beveelt de opleiding aan prioriteiten aan te brengen in haar ambities.
- Zorg dat het probleem van de krappe bezetting van docenten wordt opgelost.
- Zorg dat in een oogopslag duidelijk wordt waar in het curriculum aandacht wordt besteed aan de algemene competenties en op welk moment in welke leerwerkpakketten deze competenties getoetst worden. Het auditteam geeft de opleiding in overweging de toetsing van algemene competenties tevens aan de hand van een portfolio of een ander periodiek overzicht te laten geschieden in alle studie jaren.
- Deeltijdstudenten vinden de opleiding pittig. Het auditteam beveelt de opleiding aan te onderzoeken hoeveel uren de deeltijdstudenten daadwerkelijk met (de verschillende onderdelen van) hun studie bezig zijn in relatie tot hun studiesucces, zodat ze ook weet waarop ze eventueel kan gaan sturen.
- Maak naast hetgeen de studenten nu al moeten verantwoorden over hun eigen bijdrage binnen het afstudeerproject, in het eindgesprek ook meer aantoonbaar dat elke student apart laat blijken wat hij kan en weet.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen hbo-bacheloropleiding Toegepaste Psychologie voltijd/ deeltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1: De beoogde eindkwalificaties	G
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	V
Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	V
Algemene conclusie	V

BIJLAGE II Opleidings specifieke eindkwalificaties

Beroepsspecifieke competenties:

Preventie (P)

Het ontwerpen, implementeren, evalueren en uitvoeren van activiteiten in het kader van preventie.

Diagnostisch Onderzoek (DO)

Het zelfstandig en in teamverband opzetten, uitvoeren en rapporteren van een individueel psychodiagnostisch onderzoek, gebaseerd op een specifieke hulpvraag.

Coaching, counseling en training (CCT)

Het zelfstandig en methodisch verantwoord kunnen opzetten, uitvoeren en evalueren van een psychologisch (hulpverlenings-)gesprek

Toegepast onderzoek (TO)

Het zelfstandig oplossen van een probleem vanuit de TP-beroepspraktijk door dit probleem te vertalen in een centrale vraag met deelvragen, een onderzoeksmethode te kiezen om informatie te verzamelen, het onderzoek uit te voeren, de gegevens te analyseren en interpreteren en te komen tot conclusies en aanbevelingen.

Algemene TP-competenties:

Communiceren

Het vermogen om zelfstandig, op basis van concrete relevante gegevens, te communiceren met betrekking tot een plan, ontwerp, uitslag van een (psychodiagnostisch of toegepast) onderzoek en/of advies naar verschillende doelgroepen of individuele personen, met gebruikmaking van passende communicatietechnieken. Communicatie verdelen we onder in mondelinge en schriftelijke communicatie.

Samenwerken

Het vermogen om gezamenlijke activiteiten van begin tot eind te doorzien, te plannen, eraan deel te nemen, te coördineren en er leiding aan te geven. Zorg dragen voor een efficiënte en effectieve samenwerking tussen de betrokkenen zodat de activiteit met goed resultaat wordt afgesloten en geëvalueerd.

Methodisch denken en handelen

Deze competentie heeft betrekking op kennis, inzicht, vaardigheid en attitude om voor probleemsituaties waarvoor geen standaard oplossingen zijn methoden te selecteren en toe te passen met als doel tot efficiënte oplossingen te komen. Belangrijk is dat de manier waarop de oplossingen tot stand komen inzichtelijk, overdraagbaar en herhaalbaar zijn.

Sensitief handelen

Deze competentie heeft betrekking op het kunnen inschatten van de situatie van de ander en van de consequenties van het eigen functioneren voor dat van anderen en daarnaar handelen.

Informatievaardig handelen

Het gaat hier om het systematisch kunnen ontsluiten en toepassen van kennis uit verschillende bronnen voor het uitoefenen en verder ontwikkelen van de handelwijzen in de beroepspraktijk

Zelfverantwoordelijk handelen

Deze competentie omvat het zelfstandig handelen en denken in het besef van eigen en maatschappelijke verantwoordelijkheid en het richting geven aan eigen (studie)loopbaan, gebaseerd op inzicht in eigen mogelijkheden en functioneren (eigen professionaliteit).

Ethisch handelen

Deze competentie heeft betrekking op de kennis, inzicht, vaardigheid en attitude in het handelen naar omschreven beroepsethische codes en normen en waarden die in de culturele omgeving geldig zijn.

Kritisch handelen

Deze competentie heeft betrekking op het ontwikkelen van een kritische houding ten opzichte van theorieën en handelwijzen en deze op hun waarde weten te schatten. Oog hebben voor hypes en maatschappelijke trends en hier kritisch mee omgaan.

BIJLAGE III Schematisch overzicht opleidingsprogramma

4 Inhoudelijk overzicht van het TP-curriculum

1e studiejaar TP voltijd en deeltijd

Kw 1	ec	Kw 2	ec	Kw 3	ec	Kw 4	ec
- Inleiding Psychologie 1 - Coaching, Counseling & Training 1a - Toegepast Onderzoek 1a - Ontwikkelingspsychologie & Orthopedagogiek - Sociale Psychologie - Schriftelijke Communicatie	3 3 3 3 3 3	- Inleiding Psychologie 2 - Levenslooppsychologie - Coaching, Counseling & Training 1b - Toegepast Onderzoek 1b - Schriftelijke Communicatie	3 3 3 3 3	- Arbeid- & Organisatiepsychologie - Coaching, Counseling & Training 1c - Toegepast Onderzoek 1c - Diagnostisch Onderzoek 1a - Psychogerontologie - Persoonlijheidsleer - Schriftelijke Communicatie	3 3 - 3 3 3 3	- Biologische Psychologie 1 - Preventie 1 - Toegepast Onderzoek 1c - Diagnostiek Onderzoek 1b - Schriftelijke Communicatie	3 3 3 3 3
	15		12		15		15
Werkveldoriëntatie/Studieloopbaanbegeleiding/Drama (drama alleen voor voltijd) 3 ec							
Deficiëntie cursus statistiek / rekenvaardigheden (tijdens K3 en k4: facultatief en tegen betaling)							

2e studiejaar TP voltijd en deeltijd

Kw 1	ec	Kw 2	ec	Kw 3	ec	Kw 4	ec
- Coaching, Counseling & Training 2a - Diagnostisch Onderzoek 2a theorie - Diagnostisch Onderzoek 2a intelligentie (WAIS) - Toegepast Onderzoek 2a - Leer- & Gedragsproblemen 1	3 3 3 3 3	- Coaching, Counseling & Training 2b - Diagnostisch Onderzoek 2b (Loopbaan) - Cognitieve Psychologie - Klinische Psychologie: psychopathologie 1 - Loopbaanpsychologie	3 3 3 3 3	- Coaching, Counseling & Training 2c/Arbeid- & Organisatiepsychologie - Diagnostisch Onderzoek 2c - Toegepast Onderzoek 2b - Klinische Psychologie: psychopathologie 2 - Leer- & Gedragsproblemen 2 - Preventie 2a	3 3 3 3 3 3	- Klinische neuropsychologie - Preventie 2b - Toegepast Onderzoek 2b - Interculturele psychologie	3 3 3 3
	15		15		15		12
Studieloopbaanbegeleiding/Internationalisering 3 ec							

3e studiejaar hoofdstroom Klinische Psychologie (KPS) voltijd en deeltijd

Kw 1	ec	Kw 2	ec	Kw 3	ec	Kw 4	ec
- CCT3a Klinische psychologie (oplossingsgerichte therapie)	3	- Leertherapie (CCTK3c)	3	- CCT3a Klinische psychologie (oplossingsgerichte therapie)	3	- Leertherapie (CCTK3c)	3
- Preventieve Groepstraining Assertiviteit (CCTK3b)	3	- Klinisch diagnostische methoden (DOK3a)	6	- Preventieve Groepstraining Assertiviteit (CCTK3b)	3	- Klinisch diagnostische methoden (DOK3a)	6
- Klinisch diagnostische methoden (DOK3a)	-	- Klinisch psychologisch onderzoek (DOK3b)	3	- Klinisch diagnostische methoden (DOK3a)	-	- Klinisch psychologisch onderzoek (DOK3b)	3
- Klinische psychologie 3a: Praktijk 1	3	- Klinische psychologie 3b: Praktijk 2	3	- Klinische psychologie 3a: Praktijk 1	3	- Klinische psychologie 3b: Praktijk 2	3
- Klinische psychologie 3c: psychotherapie 1	3	- Klinische psychologie 3d: psychotherapie 2	3	- Klinische psychologie 3c: psychotherapie 1	3	- Klinische psychologie 3d: psychotherapie 2	3
	12		18		12		18
Studieopbaanbegeleiding/internationalisering 3 ec							

3e studiejaar hoofdstroom Neuropsychologie (NPS) voltijd en deeltijd

Kw 1	ec	Kw 2	ec	Kw 3	ec	Kw 4	ec
- CCT3a Neuropsychologie (oplossingsgerichte therapie)	3	- Preventieve Groepstraining revalidatie (CCTN3b)	3				
- Geheugenstrategietraining (CCTN3c)	3	- Neuropsychologie ouderen (NP3c)	3				
- Neuropsychologie kinderen (NP3a)	3	- Neuropsychologie psychiatrie (NP3d)	3				
- Neuropsychologie NAH (NP3b)	3	- Toegepast Onderzoek Neuropsychologie 3	9				
- Toegepast Onderzoek Neuropsychologie 3	-						
	12		18		12		18
Studieopbaanbegeleiding/internationalisering 3 ec							

3e studiejaar hoofdstroom Ontwikkelingspsychologie & Orthopedagogiek (O&O) voltijd en deeltijd

Kw 1	ec	Kw 2	ec	Kw 3	ec	Kw 4	ec
				- CCT3a OO (oplossingsgerichte therapie)	3	- Video-interactiebegeleiding (CCTO3c)	6
				- Video-interactiebegeleiding (CCTO3c)	-	- Diagnostiek OO Intelligentie (DOO3a)	6
				- Diagnostiek OO Intelligentie (DOO3a)	-	- Faalangst (CCTO3f)	3
				- Orthodidactiek (OO3a)	3	- Regulerende Vaardigheden (CCTO3e)	3
				- Externaliserende stoornissen (OO3b)	3	- Somatoforme stoornissen (OO3c)	3
					9		21
Studieloopbaanbegeleiding/Internationalisering 3 ec							

3e studiejaar hoofdstroom Arbeid- en Organisationspsychologie (AOP) voltijd en deeltijd

Kw 1	ec	Kw 2	ec	Kw 3	ec	Kw 4	ec
- CCT3a AOP		- Gespreks- en observatietechnieken (CCTA3c)	6				
- Conflicthantering en Onderhandelen	3	- Prestatiepsychologie (AOP3c)	3				
- Assessment (AOP3a)	3	- DO A3: PSA re-integratie	3				
- Arbeid en Gezondheid (AOP3b)	3	- Preventie A3: PSA onderzoek	6				
- Preventieve Groepstraining AOP (CCTA3b)	3						
- Gespreks- en observatietechnieken (CCTA3c)	-						
- Preventie A3: PSA onderzoek	-						
	12		18				
Studieloopbaanbegeleiding/Internationalisering 3 ec							

Overige studieonderdelen 3e/4e studiejaar

Naast de hoofdstroom bevat het 3e/4e studiejaar nog drie grote blokken, namelijk:

- De stage, gekoppeld aan de hoofdstroom: 30 ec
- De minor: 30 ec. De TP hoofdstromen kunnen tevens als verdiepende minoren gekozen worden.
- Het afstudeerproject, gericht op een TP-relevant thema (kan aan de hoofdstroom gekoppeld zijn): 27 ec
- Opdracht internationalisering (kan in 3e of in 4e studiejaar): 3 ec.

BIJLAGE IV Locatiebezoek

Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling t.b.v. bacheloropleiding Toegepaste Psychologie – Saxion Hogescholen – d.d. 25 januari 2012

Tijd	Locatie	Gesprekspartners Saxion	Auditteam	Gespreksonderwerpen
08.00 – 08.45	A3.49		Hans Stoltenborg Nico Smid Hugo Schoupe Karin van Leeuwen Rianne Versluis	<i>Intern overleg auditteam</i>
08.45 – 09.00	A3.49	<u>MT</u> Caroline van de Molen, directeur AMA; Frank Visscher, teamleider TP ;Sandra van Dorsten, teamleider TP	Auditteam	Kennismaking MT en vaststellen agenda
09.00 – 09.45	A3.49	<u>MT</u> Caroline van de Molen, directeur AMA; Frank Visscher, teamleider TP; Sandra van Dorsten, teamleider TP	Auditteam	MT: visie en doelstellingen <u>Gespreksonderwerpen:</u> eigenheid opleiding – ambities - hbo-niveau - relatie beroepenveld – internationalisering - onderzoeksdimensie -
09:45 – 10:45	A3.49	Docenten <u>Hoofdstroomcoördinatoren/docenten TP</u> Jacques Hovens, AOP, Boy Schreuder Goedheijt, KPS Maryke Tieleman, OO Sjoerd de Vries, Neuro <u>Leerlijncoördinatoren/ docenten TP</u> Helinde Bredie, Preventie Marco Farfan, Toegepast Onderzoek Anke Buma, Coachen, Counselen & Trainen Guido Roemer, Diagnostisch Onderzoek Marjan Coopmans, coördinator 1e jaar, docent TP Elma Boon, coördinator deeltijd, docent TP Jan Willem de Graaf, docent TP	Auditteam	Docenten: Samenhangende onderwijsleeromgeving <u>Gespreksonderwerpen:</u> realisatie samenhangende onderwijsleeromgeving - inhoud en vormgeving programma – eigen inkleuring programma - keuze werkvormen – onderzoekslijn – stage - internationale component - beoordelen en toetsen - borging niveau - aansluiting instromers – relatie docenten beroepenveld – eigen deskundigheid docenten - opleidingsspecifieke voorzieningen <i>(met focus op de aandachtspunten vanuit de documentenanalyse. In het gesprek gaat het ook om wie de docent zelf is, hoe hij het programma uitvoert, welke contacten hij heeft met het (internationale)</i>

Werkwijze m.b.t. keuze gesprekspartners

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditteam met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Een open spreekuur maakte deel uit van het programma. Het auditteam heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding het open spreekuur tijdig en op correcte wijze onder de aandacht heeft gebracht van studenten en medewerkers.

BIJLAGE V Lijst geraadpleegde documenten

Lijst geraadpleegde documenten, conform richtlijn van de NVAO

- Kritische reflectie opleiding
- Organigram instelling / Organigram opleiding.
- Opleidingsdocument Toegepaste Psychologie 2011-2012, met daarin de eindkwalificaties, schematisch programmaoverzicht en inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van eindkwalificaties, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docent(en) en studiepunten
- Toelatings-, vrijstellings- en Toetsbeleid Opleiding Toegepaste Psychologie
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel
- Overzichtslijst van *alle* afstudeerwerkstukken van de laatste twee jaar
- Overzicht van de contacten met het werkveld.
- Samenvatting en analyse recente evaluatieresultaten en relevante managementinformatie.
- Verslagen overleg in relevante commissies / organen.
- Documentatie over student- en docenttevredenheid.
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Handboeken en overig studiemateriaal.
- Door het panel te bepalen representatieve selectie van 20 afstudeerwerkstukken van de afgelopen twee jaar met beoordelingscriteria en normering.
Overzicht van de studentnummers van de studenten die veelal in tweetallen werkten aan de 20 geselecteerde afstudeerwerkstukken:
 - 2424687 + 2423193
 - 2424802 + 2423427
 - 2417405 + 2417713
 - 2417884
 - 2418698
 - 2418051 + 2424195
 - 2409311 + 2403557
 - 2407911 + 2417176
 - 88361 + 2417881
 - 2416223 + 2417718
 - 2423884 + 2418328
 - 2424203
 - 2417216
 - 2416656
 - 2423042 + 2417296
 - 2425059 + 2418692
 - 2418716
 - 2419042
 - 2418004 + 2418086
 - 2429307

BIJLAGE VI Overzicht auditteam

Samenstelling, korte functiebeschrijvingen (cv's) en onafhankelijkheidverklaringen van voorzitter, leden en secretaris.

Samenstelling en expertise van het auditteam laten zich als volgt weergeven:

Panelleden	Expertise - audit - kwaliteit zorg	Expertise - onderwijs	Expertise - werkveld	Expertise - vakinhoud	Expertise - Internationaal	Expertise - student- zaken
voorzitter drs. G.S. Stoltenborg	x					
werkveld- / vakdeskundige dr. H. Schouppe	x	x		x	x	
werkveld- / vakdeskundige Dr. N.G. Smid			x	x		
studentlid K.M.H. van Leeuwen						x
secretaris G.C. Versluis						

Op 1 januari 2012 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het panel hbo bacheloropleiding Toegepaste Psychologie, nr#000066- Saxion Hogescholen.

Korte functiebeschrijvingen panelleden

1	De heer Stoltenborg is senior-adviseur Hobéon, van huis uit psycholoog
2	De heer Schouppe is hoofd afdeling Toegepaste Psychologie Lessius Hogeschool Antwerpen
3	De heer Smid is thans nog als parttime consultant werkzaam voor PiCompany, een bedrijf dat oplossingen biedt op het gebied van performance management, leiderschap, competentie-ontwikkeling en selectie.
4	Mevrouw van Leeuwen is derde jaars student aan de opleiding Toegepaste Psychologie Hanzehogeschool Groningen.

Secretaris/Coördinator

Mevrouw G.C. Versluis	Gecertificeerd november 2010
-----------------------	------------------------------

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

De heer drs. G.J. Stoltenborg
p/a Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

is als deskundige /voorzitter gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Toegepaste Psychologie

aangevraagd door de Instelling:

Saxion

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats: Den Haag

Datum: 4 december 2011

Handtekening:

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)
dr. H. Schoupe
Klapprozentraat 37
9120 Melsele

is als deskundige gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Toegepaste Psychologie

aangevraagd door de instelling:

Saxion

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats:

Melsele

Datum:

1/12/11

Handtekening:

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

dr. N.G. Smid
Driebladhof 5
5672 XH NUENEN

is als deskundige gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Toegepaste Psychologie

aangevraagd door de instelling:

Saxion

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats:

Nuenen

Datum:

23 / 11 / 2011

Handtekening:

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

K. van Leeuwen
Celebesstraat 12 a
9715 JE GRONINGEN

Is als student auditor gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Toegepaste Psychologie

aangevraagd door de Instelling:

Saxion

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats:

Groningen

Datum:

27-11-2011

Handtekening:

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

G.C. Versluis
p/a Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

is als secretaris gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Toegepaste Psychologie

aangevraagd door de instelling:

Saxion

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats: Den Haag

Datum: 16 januari 2012

Handtekening:

